

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/1. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasi Udruženja Jugosl. Učiteljstva - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Odločba o draginjskih dokladah civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev.*

Ker redni zakonski prejemki uradništva, dasi so z novim zakonom zvišani, zaradi obstoječe velike draginje ne zadostajo, dokler se ne sklene nov zakon o draginjskih dokladah, skladno s členom 46. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923., je sprejel ministrski svet nastopni predpis o draginjskih dokladah:

Člen 1. Aktivni civilni državni uslužbenci dobivajo poleg rednih prejemkov, določenih z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923., še draginjske doklade po odredbah te odločbe ministrskega sveta.

Draginjske doklade so te-le: osebne in rodbinske doklade.

Člen 2. Glede na osebne doklade se dele službeni kraji na tri krajevne draginjske razrede, in sicer:

II. razred: v Sloveniji in Dalmaciji: vsa mesta in vsi kraji, kjer so sedeži sreskih oblastev.

III. razred: vsi ostali kraji v kraljevini, ki ne spadajo ne v I., ne v II. krajevni draginjski razred.

Člen 3. Uradnikom I., II. in III. kategorije se odredajo nastopne osebne draginjske doklade v mesečnih zneskih, in sicer:

uradnikom 1. skupine II. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1300,

» II. » » » » » 1100,

» III. » » » » » 1000,

uradnikom 2. skupine II. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1200,

» II. » » » » » 1000,

» III. » » » » » 900,

uradnikom 3., 4. in 5. skupine II. kategorije in 1. skupine III. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1100,

» II. » » » » » 900,

» III. » » » » » 800,

uradnikom 2., 3. in 4. skupine III. kategorije, in sicer:

v I. krajevnem drag. razr. po Din 1000,

» II. » » » » » 800,

» III. » » » » » 750.

Člen 8. Rodbinske draginjske doklade so, ne glede na krajevni draginjski razred, za vse državne uslužbence enake ter se odredajo z nastopnimi mesečnimi zneski:

a) kot doklada za zakonsko ženo po 150 Din in

b) za vsakega otroka, v zakonitem zakonu rojenega ali pozakonjenega, po 150 Din na mesec skupaj, v katerega se

* Razglašena v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 90, izdanih dne 19ega aprila 1924. (Prilog XX. — 1924.) — Uradni list pod št. 38, z dne 30. aprila 1924. (Uredbo prinašamo šele danes, ker nam radi prostornih težkoč ni bilo mogoče prej storiti. — Ured.)

šteje tudi doklada za otroke, določena v členu 41. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923.

Člen 9. Rodbinska doklada za ženo ne pristoji:

1. če je žena aktivna državna uslužbenka ali upokojenka;

2. če ima žena toliko rednih dohodkov bodisi iz premične ali nepremične imovine, bodisi iz osebnega dela kakršnekoli vrste, da znašajo ti dohodki na mesec 200 Din ali več;

3. če sta zakonca narazen, ne glede na to, ali je pravda o ločitvi zakona uvedena ali ne.

Člen 10. Razlika med draginjsko doklado za otroke, določeno z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, do skupnega zneska 150 Din na mesec ne pristoji:

1. za otroka po dovršenem 16. letu;

2. za otroka, ki vstopi v javno ali privatno službo z dohodki v denarju ali v naravi, če znašajo ti njegovi dohodki na mesec 200 Din ali več;

3. za otroka, ki se oskrbuje brezplačno v javnem civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu na brezplačnem mestu, če znaša ali preseza vrednost tega vzdrževanja na mesec 200 Din;

4. za otroka, ki ima šolsko ali naučno štipendijo, užitek iz kakršnegakoli fonda, podporo ali ustanovo na mesec 200 Din ali več;

5. za otroka, ki vstopi v trgovino, v obrt ali v podjetje kot učenec ali vajenec, pa ga vzdržuje delodajalec brez nagrade;

6. za otroka, ki se omoži ali oženi;

7. za otroka, ki ima lastno premično ali nepremično imovino, katere dohodki znašajo na mesec 200 Din ali več.

Izjemoma se priznava pravica do te razlike rodbinske doklade za otroka tudi po dovršenem 16. letu:

a) za hčer, če gospodinja očetu, ki je vdovec;

b) če je otrok duševno ali telesno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje;

c) če otrok redno nadaljuje šolanje — ne da bi prekinjal potrebno kontinuiteto v šolanju — v državi ali v inozemstvu, in sicer za čas šolanja, toda najdalje do dovršenega 23. življenjskega leta.

Tudi za primere pod točkami a), b) in c) veljajo omejitve točk 1. do 7. tega člena.

Nesposobnost za delo ali pridobivanje se dokazuje z izpričevalom državnega zdravnika ali pa občinskega zdravnika, v krajih, kjer državnega zdravnika ni; obiskovanje šole se dokazuje z izpričevalom šolskega oblastva.

Če sta oče in mati državna uslužbenca, pristoji razlika te doklade za otroke onemu uslužbencu, ki mu pristoji tudi zakonska doklada za otroke.

Žena — državna uslužbenka, katere mož ni državni uslužbenec ali upokojenec,

vobče nima pravice do doklade za otroke, razen če dokaže, da je njen mož siromašnega stanja ali nesposoben za pridobivanje. Če žena ni državna uslužbenka in živi ločeno od moža, ki je v aktivni službi, otroci pa se pri njej vzdržujejo, se daje ta razlika doklad za otroke do 150 Din na mesec njej.

Člen 11. Če sta mož in žena aktivna državna uslužbenca v istem kraju, ne moreta oba prejemati popolne osebne draginjske doklade. Ena doklada se zniža na polovico. Če dokladi nista enaki, se zniža manjša. V enem in v drugem primeru obdrži mož izjemoma pravico do rodbinske doklade za ženo, če ni ovir, ki po novem zakonu sploh izključujejo pravico do prejemanja te doklade za ženo. V tem primeru se ne upoštevajo prejemki, ki jih dobiva žena od države kot državna uslužbenka.

Člen 14. Vsem državnim uslužbencem, ki so na bolovanju, pristojne njih osebne in rodbinske draginjske doklade za leto dni.

To velja tudi za one stalne uslužbenke, ki se postavijo na razpoložanje, ker se je ukinilo zvanje, ki ga imajo, ali ukinil urad, pri katerem službujejo, in sicer za čas, za katerega jim tudi pristojne zakonski prejemki.

Člen 16. Brezplačno zdravljenje državnih uslužbencev v državnih bolnicah ne vpliva na pravico, prejemati osebne in rodbinske draginjske doklade.

Člen 18. Uslužbenec na dopustu po privatnem poslu, daljšem od 14 dni v enem koledarskem letu, nima pravice, prejemati ne osebne draginjske doklade ne rodbinske doklade za ženo in tudi ne razlike doklade za otroke do 150 Din na mesec.

Člen 21. Državnim uslužbencem, kaznovanim po disciplinskih predpisih bodisi z administrativno kaznijo za nerednost (disciplinski prestop), bodisi z disciplinsko kaznijo (disciplinski pregrešek), se zniža mesečna osebna draginjska doklada z istim odstotkom in za isti čas kakor redni zakonski prejemki, in sicer v korist državne blagajne. Rodbinske draginjske doklade ostanejo tudi v tem primeru popolne.

Člen 22. Novopostavljenemu državnemu uslužbencu teko osebne in rodbinske draginjske doklade po tej odločbi ministrskega sveta od dne, ko odide na službo, ali pa od dne, ko stopi v službo, če je postal novopostavljeni uslužbenec državni uslužbenec v dotadnjem svojem stalnem bivališču.

Premeščencem ali povišancem državnemu uslužbencu teče, ako in kolikor bi vplivala ta premešitev ali povišba na velikost dotadnje osebne draginjske doklade dotičnega uslužbenca, nova osebna draginjska doklada od prvega dne prihodnjega meseca po mesecu, v katerem je bil premeščen uslužbenec razrešen dotadnje službe, ali pa je povišan dobil povišbo.

Člen 23. Ker so draginjske doklade po tej odločbi ministrskega sveta odre-

jene v mesečnih zneskih in se izplačujejo z začetkom vsakega meseca, se izpremembe tekom meseca ne jemljejo v poštev, ampak vedno je odločilno stanje vsakega prvega dne v mesecu, pri novopostavljenih uslužbencih pa onega dne, ko odidejo na službo ali vstopijo vanjo.

Člen 24. Za prejemanje rodbinske draginjske doklade za ženo in razlike med rodbinsko doklado za otroke, ki je določena z zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih do skupnega zneska 150 dinarjev na mesec, morajo državni uslužbenci pri blagajni, kjer dobivajo prejemke, izpolniti posebne prijave, ki jih predpiše minister za finance in s katerimi se ugotovi, da so glede pravice, prejemati te doklade, izpolnjeni vsi pogoji.

Vsako izpremembo po že predloženi prijavi mora predložitelj takoj naznaniti dotični blagajni z novo prijavo.

Blagajne, ki izvršujejo izplačevanje, imajo zaradi preizkušanja že predloženih prijav pravico in dolžnost, periodično od poedincev zahtevati predložitev novih prijav.

Za dokaz, da so predložiteljeve navedbe resnične, služi jamstvo treh aktivnih državnih uslužbencev.

Člen 25. Državni uslužbenec, o katerem se ugotovi, da je predložil neresnično prijavo za prejem rodbinske doklade, odrejenih s to odločbo ministrskega sveta, ter jih prejme po njej, izgubi za leto dni pravico do vseh rodbinskih doklad, odrejenih s to odločbo ministrskega sveta.

Razen tega se izroči tak državni uslužbenec disciplinskemu sodišču, obenem pa se kazensko obtoži zaradi dejanja prevare.

Vse to velja tudi za poroke na dotični prijavi.

Odločati o izgubi rodbinskih draginjskih doklad, odrejenih s to odločbo ministrskega sveta, je pristojen minister za finance in njegova odločba o tem je izvršna.

Uvesti disciplinsko postopanje kakor tudi kazensko obtožiti zaradi dejanja prevare je pristojen resortni minister.

Vsa finančna oblastva in vse avtonomne blagajne morajo kar najstrožje paziti na pravilno izvrševanje teh predpisov ter vsako nepravilnost priobčiti istočasno resortnemu ministru in ministru za finance (generalni direkciji državnega računovodstva za administrativni oddelek) zaradi izrekanja kazni in nadaljnega postopanja.

Člen 27. Če bi prejemal uslužbenec zaradi uporabljanja te odločbe ministrskega sveta manj plače in doklade, nego ju je prejemal do dne 1. januarja 1924, ima pravico do razlike teh prejemkov. O pravici do te razlike odloči ministrstvo za finance (generalna direkcija državnega računovodstva).

Člen 28. Civilni državni uslužbenci, upokojeni pozneje nego dne 1. sept. 1923, skladno s predpisi novega zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z

LISTEK.

BRINAR JOSIP:

O čitankah.

Splošno se priznava, da je čitanka najvažnejši pomoček pri pouku, a vzlic temu si še niso šolniki edini, kakšne naj bodo naše čitanke. Ne da bi morda o čitankah premalo govorili in kritikovali, ej, površnih sodb in obsodb nam ni nikoli nedostajalo! Ali globlje razmišljalo se je o tem vprašanju le redkokdaj. Zategadelj bi bilo želeli, da bi o čitankah temeljito razpravljale naše pedagoške znanstvene revije; a na tem mestu hočem samo načeti nekatere misli, ki so, menim, dovolj važne, da se učiteljstvo ob njih za nekaj hipov ustavi...

Ali naj bo čitanka sestavljena in usum Delphini, t. j. ali naj čitankar spiše čitan-

ko namenoma za šolsko uporabo ter poda učencem vrsto svojih lastnih izvornih spisov, ki naj privedejo otroke do zastavljenega vzgojnega smotra? Ali pa je morda boljše, ako sestavljatelj zbere primerne spise in odlomke iz naših najboljših pisateljev ter tako sestavi nekako antologijo iz slovenskega slovstva? Prvi način spisovanja (izvirno besedilo čitankarja samega) bo pač umesten in potreben na nižji stopnji pouka, ko niso učenci še sposobni za razumevanje umetniških sestavkov. Tudi na višji stopnji osnovne šole bi bilo najbolje, ako bi čitankar podal mladini zbirko svojih lastnih umetniško prikritih spisov, kakor je to storil n. pr. L. N. Tolstoj s svojo čitanko. Pa kaj, ko so vzgojitelji-pisatelji kakor Tolstoj tako redki! Zato nam pač ostane samo še druga pot, t. j. čitankar naj izbira iz spisov naših pisateljev! Na tej poti pa pridemo zopet na razpotje: ali naj prinaša čitanka samo umetniško dovršene se-

stavke, torej berila iz leposlovja, ali pa tudi poučne stavke iz raznih učnih predmetov (realij), ki nimajo na sebi nikakega pečata umetnosti in lepote, marveč so le nadomestilo za posebne realne učne knjige?

Le priznajmo: večina slovenskih čitank je še vedno nekak konglomerat leposlovnih sestavkov in pa suhoparnih realističnih spisov, ki najčeseje tudi jezikovno močno šepajo. Zdi se mi pa, da bi za naših dni prav lahko pogrešali v naših čitankah takih realističnih »umotvorov«, osobito, ker imamo že posebne realne knjižice za pripomoček učencem. Toda s pepelom vred bi zavrgli tudi pipo, ako bi odstranili iz čitank sploh vse spise realne vsebine. Gotovo je, da tudi prozaični sestavki prirodznanske in domoznanske vsebine sodijo v naše čitanke, saj tvorijo poleg pesmi, povesti, narodne poezije itd. tudi bistven del našega leposlovja. Seveda pa morajo ti spisi ustrezati zahtevam

estetike, tako da si učenci ob njih s pridom pridobijo okus za jezikovno lepoto. Naš Erjavec, Ogrinec, Stritar, H. Dolevec, F. Seidl in drugi vzorni pisatelji nam dajejo v tej stroki precej uporabnega gradiva. Kar pa čitanke prinašajo suhoparnih opisov brez vsake literarne vrednosti, to bi smeli z mirnim srcem izločiti.

Pa tudi pri izbori beril z leposlovja (v ožjem pomenu) bi moral biti čitankar zelo strog in izbirčen; zakaj v čitanke sodijo v prvi vrsti sestavki naših najboljših pisateljev-klasikov. Ako razven tega posežemo še po naših novejših beletristih (Cankarju, Župančiču, Vi. Levstiku, Gradniku itd.), bo bera tako obilna, da čisto lahko pogrešamo razne starejše pisatelje, ki imajo svoj pomen samo še v slovstveni zgodovini. Pa tudi nekaterih posili-pisateljev iz sedanje dobe nam ne bo žal, ako jih ne sprejmemo v čitanke, pa makar, da si nakopljemo njih hudo zamero. Kako veliko jezo že od nekđaj

dne 31. julija 1923, in sicer samo oni, ki so bili upokojeni, ko so dovršili popolno število službenih let, se glede osebnih in rodbinskih draginjskih doklad izračunajo z aktivnimi državnimi uslužbenci. Dobi- vajo one osebne in rodbinske draginjske doklade (brez specialnih doklad), ki jih dobivajo aktivni državni uslužbenci po- ložaja, s katerega so bili dotični upoko- jenci upokojeni.

Vsi ostali upokojenci dobi- vajo skladno s predpisom člena 239. zaka- na o civilnih uradnikih in ostalih dr- žavnih uslužbencih draginjske doklade še nadalje po zakonu o draginjskih do- kladah z dne 28. februarja 1922.

Člen 31. Ta odločba ministr- skega sveta velja od dne 1. maja 1924 ter povsem nadomešča vse dosedanje predpise, s katerimi so bile do-

slej urejene draginjske doklade civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužben- cev, ki se smatrajo po novem zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923 za dr- žavne uslužbence.

V Beogradu, dne 10. aprila 1924.

D. R. br. 42.300.

Minister za finance: dr. M. M. Stojadinović s. r.

Ministrski svet je v seji z dne 17. aprila 1924 usvojil ta predlog gospoda ministra za finance ter odobruje, da se v vsem postopa po njem.

Predsednik ministrskega sveta:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Kako ugotovimo pravilnost prevedbe in zapalost povišice.

II. Kategorija: učitelj(ice) in otroške vrtnarice z maturo na učiteljskiču.

Table with columns for 'Tekoče službeno leto', 'Letna plača v dinarjih', 'Opomba', and 'Mes. plača'. It contains detailed salary data for various years and categories.

III. kategorija: otroške vrtnarice in učit. žen. roč. del brez mature.

Table with columns for 'Tekoče službeno leto', 'Letna plača v dinarjih', and 'Mes. plača'. It contains salary data for a specific category of teachers.

1. Prvo je treba ugotoviti službeno dobo, ki šteje v napredovanje, do 1. sept. 1923. Službena doba za napredovanje se računa od prvega nameščenja po maturi do 1. sept. 1923 (početne vštete). V službeno dobo za napredovanje se ne šteje doba prekinitve službe slabe ocene ali suspenzije ter discipliniranja in kad- rski rok. Učiteljem brez mature se šteje doba za napredovanje od usposoblje- nostnega izpita. Učiteljem, ki so pozno delali usposobljenostni izpit, se šteje za napredovanje od dobe med prvim name- ščenjem in usposobljenostnim izpitom, največ pet let faktične službe. Onim,

ki zaradi vojnih razmer niso mogli na- stopiti službe (učiteljicam in učiteljem), po maturi do prvega nastopa službe, se v šteje tudi ta doba v službeno dobo za napredovanje, samo dokazati morajo, da so bile res vojne razmere temu krive. (Glej Uradni list l. 1922. zaporedna štev. 349 uredb.).

2. Tako ugotovljena službena doba mora biti vpisana kot službena leta v re- šenju. Opozarjamo, da so vpisana v re- šenjih le polna leta, meseci in dnevi so izpuščeni, kar pa ni smatrati za napako, ker je ministrstvo izdalo odlok, da se ti meseci in dnevi tudi vštejejo v povišice in napredovanje. Na ta način ugotovimo, če so leta pravilno vnešena v rešenju. Ko ugotovimo na podlagi navodil pod 1., ko- liko službenih let je vštvenih za napre- dovanje, vzamemo na tabeli eno leto več kakor smo izračunali (in kakor jih mora biti vpisanih v rešenju) službenih let do 1. sept. 1923, ker smo izračunali že preteklo službeno dobo in so v rešenjih tudi vnešena doslužena leta, medtem ko je na tabeli označeno tekoče službeno leto. V dotično vrsto spada vsak in po- datki, ki so na tabeli glede grupe polo- žajne plače, zneska položajne plače, stop- nje osnovne plače, zneska osnovne plače in zneska stanarine, morajo biti vpisani v rešenju. Opozarjamo, da je v rešenjih pri vseh vnešena polna stanarina in od- redi knjigovodstvo 75% stanarino dotič- nikom, ki jim po predpisih pripada; tudi poročene državne uradnice imajo vpisano stanarino, ki jo knjigovodstvo uredi po predpisih.

znajo kuhati baš manjši »tudi-literati«, o tem nam poleg drugega pričuje tole zna- čilno »Pojasnilo v Lendovškovem-Štrito- fovem Slovenskem berilu za Nemce«: »Prof. Kaspert je Lendovška opozoril, da nekateri berilni sestavki ne ustrezajo na- menu niti po vsebini, niti po obliki, ter mu je tudi odločno svetoval, naj jih ne sprejme. A Lendovšek ga je zavrnil, re- koč, da jih sprejme iz oportunitete, češ, da je dovolj, ko ga Nemci preganjajo, in da noče, da bi ga še Slovenci pre- ganjali«. (»Lj. Zvon«, l. 1897., str. 771.) Zdi se, da so tudi v poznejših čitankah tu in tam še sledovi takih »obzirov« do nezatnejših pisateljev; zakaj tudi čitan- kar se rad izogne zbadanju, upoštevajoč, da devet sršenov zaleže za modrasa. Prav tako ne smemo prezreti, da mora čitankar ustreči, dasi morda proti svojim nazorom, neizprosimim uradnim cenzor- jem, ako si noče z rokopisom v peči pod- kuriti.

O literarni vrednosti raznih »spisov za mladino« sem svoječasno že obširno razpravjal (v Pedagoških letopisih); v dotičnih razpravah sem izkušal uveljaviti načelo, da dajamo mladini le čtivo, iz naših najboljših pisateljev izbrano. »Mu- tatis mutandis« naj bi bili ti nazori tudi vodilo pri sestavi čitank.

Da podprem svoje čisto umetniško stališče, na katero se naj bi postavili čit- tankarji, navajam v podkrepitev še na- zore nekaterih drugih šolnikov. Odlični pedagog V. Bežek je temeljito prerešetal (»Lj. Zvon«, l. 1893. in 1894.) vprašanje »O osnovah srednješolskih čitank« ter je tudi o čitankah za osnovne šole napisal (»Lj. Zvon« l. 1897.) nekaj tehtnih misli: »Estetični moment bodi odločilen pri iz- biranju beril«, poudarja V. Bežek, »in čit- tankarju bodi edino vodilo: Plemenita vsebina v plemeniti obliki!... Seveda poleg teh nazorov pisa- telji in pesniki kakor Slomšek, Prapro-

3. Kdor ni pravilno uvrščen, se mora pritožiti v roku 30 dni od dneva, ko je podpisal potrdilo, da je prejel rešenje.

4. Povišice so po novem bolj kom- plicirane kakor prej, ker jih je računati od položajne plače, osnovne plače in sta- narine, ki pa zapadejo v različnih letih. Predpisana službena doba v posameznih grupah položajne plače, stopnjah osnovne plače in pri stanarini, je razvidna iz ta- bele.

5. Z dnem, kadar kdo konča kako službeno leto in preide v naslednje teko- če službeno leto, naj poišče na tabeli do- tično tekoče službeno leto in naj pogleda, ako se mu je zvišala s službenim letom osnovna plača, položajna plača ali stanar- ina. Kadar mu pripade povišek v ka- terem od teh oddelkov, mora napraviti vlogo na ministrstvo in prošiti za povi- šico.

6. Prošnja za povišico in priloge so koleka proste. V prošnji je navesti odlok in podatke starega rešenja, podatke, ka- kor bi se rešenje moralo glasiti po dnevu, ko je zapala povišica in datum, kadar je zapala povišica ter službeno dobo vštven- no za napredovanje, ki se jo je s tem dnem doseglo. Šolska oblast potrdi pra- vilnost službene dobe, pridene zadnje komisijsko službeno oceno ter vpiše eventualno ovire, ki jih vsebuje čin, za- kon, po katerih dotičniku ne pripade po- višica. Prošnji je pridejati overovljen prepis zadnjega rešenja.

7. Glede izplačevanja povišic ima fi- nančni zakon za l. 1924/25, v čl. 262, sle- dečo določbo: Periodične povišice se obračunavajo in izplačujejo, ako pade prehod na višjo stopnjo osnovne plače v prvo polovico leta 1. julija, drugače 1. jan- uarja vsakega leta, Isto velja tudi za prehod na višjo stopnjo stanarine.

8. Do usposobljenostnega izpita ni- hče ne napreduje in prejema vsakdo le 60% položajne plače, kar uredi računov- odstvo, ker je v rešenje vnešena polna položajna plača.

9. Samci, vdovci in ločeni brez otrok, ki ne živijo v skupnem gospodinj- stvu z drugimi osebami, proti katerim imajo zakonito dolžnost vzdrževanja, do- be le 75% stanarine. To uredi knjigovod- stvo, in je v rešenjih pri vseh vnešena vsa stanarina.

10. Če sta mož in žena v državni službi v istem kraju, jima pripada skupaj samo ena stanarina, in sicer večja.

11. Z 31. službenim letom se zviša osnovna plača za 15%, kar mora biti vne- šeno v rešenju in ker se šteje po 32. služ- benem letu (pri vrtnaricah in učiteljicah ženskih ročnih del po 35 službenem letu) tudi v pokojnino.

12. Meščanskošolski učitelji s stro- kovnim izpitom prejema 10% zvišane redne prejemke, kar mora biti označeno v rešenjih, ki se šteje v pokojnino.

13. Doklada za otroka znaša: do iz- polnjenega 6 leta 360 Din, do 12 leta 600 Din, nadalje 960 Din letno za vsakega otroka do polnoletnosti, pa tudi prej pre- stane, če prestane potreba, da ga rodi- telj vzdržuje. Ta doklada ni vnešena v rešenjih in je všteta v 150 Din, ki jih pre- jema vsakdo za otroka kot draginjsko doklado mesečno.

14. Naturalna stanovanja se vraču- najo v stanarino, vendar se to še ne bo izvajalo, dokler ni to vprašanje urejeno.

DAVKI ZA UČITELJSTVO, KI SE OD- RAČUNAJO OD PLAČE.

(Osebna dohodnina in invalidski davek.)

1. V zmislu čl. 127. čin. za- kona plačujejo drž. uslužben- ci davek na plačo (osnovno in polo- žajno) in na pokojnino. Plačevanja davka na ostale prejemke, kakor tudi plačevanja

vseh državnih in samoupravnih doklad so državni uslužbenci oproščeni.

2. Osebna dohodnina se plačuje od osebne plače in položajne plače, in sicer je predpisana po čl. 157. finančnega zakona za leto 1924/25.:

1. za uradnike in častnike izven ka- tegorij 5%.

2. za uradnike in častnike v kate- gorijah 4%.

3. za zvaničnike, podčastnike in slu- ge 3%.

Ta določba je stopila v veljavo 1. majnika 1924. Za vse uradnike, častnike in ostale državne uslužbence in upoko- jence, ki prejema prejemke po starih zakonih, ostanejo v veljavi dosedanje do- ločbe v obdobju teh prejemkov.

3. Invalidski davek se pla- čuje in računa od višine zne- ska osebne dohodnine in znaša po določbah čl. 152. fin. zak. za l. 1924/25. do 20 Din os. doh. — 2 Din, do 50 Din os. doh. — 6 Din, do 100 Din os. doh. — 12 Din, do 200 Din os. doh. — 24 Din, do 300 Din os. doh. — 37 Din, do 500 Din os. doh. — 62 Din, do 700 Din os. doh. — 87 Din, do 1000 Din os. doh. — 125 Din itd. Do 20.000 Din in čez ta znesek se plača 20%.

Prevedeni aktivni učitelji in prevede- ni upokojenci s polnimi službenimi leti II. in III. kategorije plačujejo 4% osebne do- hodnine od osnovne in položajne plače in invalidski davek, kakor je to razvidno iz spodnjih tabel v letnih in mesečnih zne- skih teh davkov:

II. kategorija: učitelj(ice) in otroške vrtnarice z maturo na učiteljskiču.*

Table with columns for 'Tekoče službeno leto', 'osnovne plače', 'položajne plače', 'SKUPAJ', and 'Plača davka'. It contains tax data for the second category of teachers.

* Meščanskošolski učitelji, ki prejema zvišane redne prejemke po čl. 7. čin. zakona, plačujejo 10% zvišane davčne pri- stojbine na osebno dohodnino in invalidski davek.

III. kategorija: otroške vrtnarice in učit. žen. roč. del brez mature.

Table with columns for 'Tekoče službeno leto', 'osnovne plače', 'položajne plače', 'SKUPAJ', and 'Plača davka'. It contains tax data for the third category of teachers.

razumevajoč pod »utile« moralnost, a pod »dulce« to, kar je estetiški lepo... Izdajatelj čitanke bi s klasičnimi sestav- ki ustregel tudi drugemu jako važnemu smotru jezikovnega pouka; neprisiljene- mu, nezavednemu uvajanju v do- mače klasično slovstvo. Veči- no sestavkov, ki smo jih mi v mladih letih v šolskih berilih čitali ter se jih tudi na pamet učili, smo pozneje spoznali kot maloverdna skrupucala, dobra dovolj za šolo in za to, da se pozabijo, in žal nam je bilo truda in veselja, ki smo ga nekaj z njimi imeli. Kolik dobiček pa bi bil, ko bi nekdanji učenec v poznejših letih spo- znal, da berila in pesmi, ki se jih je učil, so dela naših najboljših pisateljev in pes- nikov, katere čisla ves slovenski svet, in hvalil bi šolo, ki mu je igraje pribavila, ne da bi se bil tega zavedal, naših kla- sikov...«

(Dalje prihodnjic.)